

Fremsat den 28. februar 2025 af Peder Hvelplund (EL), Rosa Lund (EL), Zenia Stampe (RV) og Helene Brydesholt (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning om statsborgerskab til unge født og opvokset i Danmark

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2025 at fremsætte lovforslag om at genindføre den tidligere § 3 A i indfødsretsloven, således at unge udlændinge, som er født og opvokset i Danmark, igen får en let adgang til at få dansk indfødsret.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en uændret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 52, folketingsåret 2022-23, 2. samling.

Flere end hver tiende borger i Danmark kan ikke stemme ved folketingsvalg, og andelen har været stigende i de seneste år. Det udgør et stort demokratisk problem, når borgere, der er født og opvokset i Danmark, sættes på et demokratisk B-hold («Se kortet: Rekordmange kan ikke stemme til folketingsvalget», Altinget.dk, den 12. oktober 2022).

I dag skal personer, der søger om dansk indfødsret, som hovedregel opfylde en lang række krav. Det drejer sig om krav til ophold, sprogkrav, vandelskrav, selvforsørgelseskrav og krav om bestået indfødsretsprøve m.v. Personer, der er født og opvokset i Danmark, bør have en lettere adgang til at få dansk indfødsret, når de fylder 18 år, og dermed have mulighed for til fulde at deltage i det demokratiske fællesskab. Disse unge har ofte haft hele deres opvækst og skolegang i Danmark og ser sig selv som danske. De har et godt kendskab til det danske samfund, danske forhold og danske normer, og de bør derfor på en enkel måde have mulighed for at opnå dansk indfødsret. Forslagsstillerne mener, at der skal etableres en enkel, hurtig og ubureaukratisk adgang for denne gruppe af unge mennesker opvokset i Danmark til at opnå dansk indfødsret i stedet for den dyre og meget omfattende ansøgningsprocedure, vi har i dag, som ofte tager flere år. Den mulighed har man haft tidligere. Med lov nr. 730 af 25. juni 2014 blev der indført en bestemmelse i indfødsretsloven, hvorefter unge udlændinge, som var født og opvokset i Danmark, fik mulighed for under visse betingelser at opnå dansk indfødsret ved at afgive en erklæring til Statsforvaltningen. I folketingsåret 2015-16 rullede den daværende regering desværre den lov tilbage, som sikrede en lettere og hurtigere adgang for unge, der er født og opvokset i Danmark, til at få dansk statsborgerskab ved at afgive en erklæring. Bestemmelsen blev ophævet i folketingsåret 2015-16 med vedtagelsen af lov nr. 110 af 8. februar 2016.

Fortsat visse krav

Forslagsstillerne ønsker, ligesom det fremgik af bemærkningerne til lovforslaget fra 2014, jf. L 162, folketingsåret 2013-14, at der ud over krav om, at den unge er født i Danmark, fortsat stilles en række andre krav, som signalerer, at man ønsker at blive en del af det danske samfund, for at der kan opnås dansk statsborgerskab ved erklæring:

»Herudover skal den unge enten have aflagt folkeskolens afsluttende prøver i 9. eller 10. klasse med et samlet karak-

tergennemsnit på mindst 02 efter 7-trins-skalaen eller være fyldt 18 år. Det er endvidere en betingelse, at den unge ikke er fyldt 19 år, at den unge på erklæringstidspunktet har bopæl i Danmark og har haft bopæl i Danmark i sammenlagt mindst 12 år, heraf sammenlagt mindst 5 år inden for de sidste 6 år.«

Der kan ikke gives statsborgerskab ved erklæringsordningen, hvis Politiets Efterretningstjeneste (PET) skulle vurdere, at den unge dansker med udenlandske forældre kan være til fare for landets sikkerhed. Den unge må endvidere ikke være idømt eller meddelt en række nærmere fastsatte sanktioner, ligesom den pågældende ikke på erklæringstidspunktet må være sigtet for en lovovertrædelse. I forhold til bestemmelsen om, at den pågældende ikke på erklæringstidspunktet må være sigtet for en lovovertrædelse, skal det sikres – ligesom i den nu ophævede § 3 A (det tidligere gældende stk. 4) – at personer, der har været afskåret fra at opnå indfødsret ved erklæring på grund af en sigtelse, kan afgive en ny erklæring, hvis sigtelsen bortfalder, eller når der er truffet endelig afgørelse i sagen med et udfald, som ikke er omfattet af det tidligere § 3 A, stk. 2, nr. 5, også selv om den pågældende i mellemtiden er fyldt 19 år.

Perspektivering

Med forslaget indfører Danmark en begrænset udgave af jus soli, som det ses i en række europæiske lande. Forslaget vil endvidere betyde, at vi i Danmark overholder vores internationale forpligtelser over for dem, der er født i landet. Danmark har en konventionsmæssig forpligtelse til at lette adgangen til dansk statsborgerskab for personer, som er født og/eller opvokset i Danmark, jf. europæisk konvention om statsborgerret, EKS, artikel 6, stk. 4, litra e og f. Institut for Menneskerettigheder vurderer således, at Danmark ikke lever op til internationale forpligtelser over for, at det skal være lettere for personer, der er født og/eller opvokset i et land, at opnå statsborgerskab. Mange unge, som er født eller opvokset i Danmark, giver udtryk for, at de finder den danske statsborgerskabslovgivning både ekskluderende og fremmedgørende. Det drejer sig om unge, der ikke har haft mulighed for at blive danske statsborgere som børn, og som kun kan blive danske statsborgere som voksne ved at gennemgå samme vanskelige proces og opfylde de samme strenge krav, som stilles til personer, der indvandrer til Danmark som voksne.

Skriftlig fremsættelse

Peder Hvelplund (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om statsborgerskab til unge født og opvokset i Danmark.

(Beslutningsforslag nr. B 147)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.